

Suenter 46 onns: Ediziun cumpletta da Peider Lansel

■ (cp) Quai che ha cumenzà 1966 cun l'ediziun da l'ovra lirica da Peider Lansel vegn ussa cumpletta: Il tom II cumplettescha questa ediziun da l'autur e personalitad marcanta.

Poet e politicher

Peider Lansel (1863–1943) è s'engaschè durant sia entira vita sco poet, essaist e propagandist politic per la reconuschienscha dal rumantsch. Durant pli che 30 onns ha el edì e scrit pliras ovras liricas, ha publictà divers essays e referats ed ha procurà sco editur per ovras cumpletas da divers auturs. El ha tranter auter era confundà la publicaziun da la retscha dal Chalender Ladin. Per ses grond engaschi per la lingua e cultura rumantscha ha l'Universitad da Turitg onurà el 1933 cun il «doctor honoris causa» e 1943 ha el retschiert sco emprim Rumantsch il Premi Schiller svizzer.

Activ sin champ naziunal

L'ovra essaistica da Lansel n'è betg mo impurtanta per la chapientscha dal moviment rumantsch, mabain era relevanta da vesta cultur-istorica naziunala. En il temp tranter la guerras mundialas, cura che l'autonomia da la Svizra vegniva dubitada da la Germania e da l'Italia, s'ha Lansel posiziunà sco cumbattant fervent e stimà en tut il pajais da l'identitad naziunala e l'indipendenza da la Svizra. El ha prestà ina impurtanta contribuziun a la reconuschienscha dal rumantsch sco quarta lingua naziunala ed ha manà en quel connex ina viva correspundenza cun personalitads sco cusseglier naziunal Philipp Etter, Gonzague de Reynold, il consul svizzer en Italia Georges Wagnière, Giulio Bertoni, Giorgio Del Vecchio, Carl Spitteler, Edgar Piguet. Suenter sia mort è Lansel vegni numnà en la pressa naziunala sco «der hervorstechendste Dichter im romanischen Schrifttum» e «eine Gestalt von allgemein schweizerischer Bedeutung» sco era «eine der markantesten Gestalten des schweizerischen Kulturlebens».

Tom II suenter 46 onns

L'emprim tom da las «Ouvras da Peider Lansel» ha Andri Peer edì 1966. El ha rendì accessibel tut l'ovra lirica da Lansel. Gia lura era previs in tom II. Dentant n'èsi mai vegni tar ina publicaziun da quel material. Ils texts da prosa da

Lansel èn oz mo cuntanschibels grevamente e vegnan strusch chapids senza commentari. L'Institut grischun per la perscrutaziun da la cultura (ikg) ha sustegnì ensemen cun la Fundaziun Not Vital a Sent las lavurs da retschertga da Rico Valär, che è sa fatschentà en rama da sia dissertaziun cun ils essays, artitgels, las brevs ed ulteriurs texts da prosa da Lansel, dentant era cun igl effect cultur-politic.

La Chasa Editura Rumantscha dat uss ora quest cudesch che furma ina impurtanta contribuziun a la chapientscha da la personalitad da Lansel, dentant era a la istorgia da l'entir moviment rumantsch.

Il cuntegn

Quest tom cuntegna sper ina biografia, essays ed artitgels tar la lingua e litteratura era diversa correspundenza da Lansel; latiers vegnan 32 illustraziuns ed ina contribuziun da l'ultim biadi anc en vita da Peider Lansel sur da las exchavaziuns archeologicas en connex cun la baselgia san Peder a Sent.

Ouvras da Peider Lansel, tom II Rumantsch valader e tudestg
576 paginas ISBN 978-3-905956-08-5 CHF 38.00
Chasa Editura Rumantscha, 2012
Vernissascha da cudesch: Venderdi, ils 30.03.2012, 19.30h : Chesa Planta, Samedan

Frontispizi dal tom II da l'ovra lirica da Peider Lansel.